

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilttérak és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyilttérak petitióra 50 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Feladó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Kórházat Csáktornyanak.

Épen 10 esztendeje annak, hogy Csáktornya városa a m. kir. belügyminiszteriumnak 53183 sz. rendelete alapján a város és Muraköz közegészségügyi viszonyainak javítása céljából mozgalmat indított meg, illetőleg elhatározta, hogy Csáktornyan kórházat állít. Minthogy pedig anyagi viszonyainál fogva arra egymagában teljesen képtelen volt, ugyanakkor megkereste úgy a belügyminisztert, mint a vármegyei törvényhatósági bizottságot, hogy a várost ebben a törekvésében kellő támogatásban részesítsék.

A megindult tárgyalások során sok jóakaratot tapasztalt ugyan a város ezen körök részéről, de erkölcsi támogatáson kívül egyéb segítséget sehonnan nem remélhetett. A magas kormány megfelelő alap hiányában a törvényhatóságot utasította segélynyújtásra, a törvényhatósági bizottság meg egyelőre csak tárgyalásokat kezdett a város közönségével, melynek eredménye a közegészségügyi felügyelőnek kiküldése lett, ki az építendő kórház helyének s az építés egyéb körülményeinek megbeszélése tárgyában Csáktornyan járt. Ennek gyümölcse egyrészt a Szeivert-héle teleknek a kórház céljaira való megvásárlása volt 5600 koronáért a temető felé vezető megyei út mentében, másrészt Csáktornya város képviselőtestületének abbeli határozata, hogy a közkórház létesítésére 20000 koronát szavazott meg, mely összeget költségvetésébe egyelőre évi 600—600 K-jával illesztte be. Így egyeztetett alatt ebből, majd gyűjtésből s adományozásokból eredő módon eddig összesen 10652:78 K-ra növekedett az eredeti alap, mely a város közönségének a kórház megépítésére ez idő szerint rendelkezésre áll.

Ez a kórház ügyének rövid története. Látható, hogy a felbuzdulás nem sokkal vitte előbbre a kórház ügyét Csáktornyan. Az összeg 80000 K, amibe felállítás s felszerelése az akkori tervek szerint bekebelezhető, oly horribilis összeg, hogy azt 10 esztendő alatt alig nyolcadrésben volt lehetséges összehozni. Nincs tehát igen kilátás arra, hogy a kórházat ily időben Csáktornyan egyhamar felavathassuk.

Pedig mily égető szükség van Csáktornyan erre a kórházra! Megindokolják ezt elsősorban az egészségügyi követelmények, melyek okvetlenül szükségessé teszik a kórház felállítását. Nemcsak azért, mert egész Muraközben nincs sehol egyetlen egy kórház, másrészt, mert magában Csáktornyan is nagyon érezzük ennek az intézménynek a hiányát. Nap nap után merülnek fel egyes, néha tömeges esetek, melyek ebbeli szegyeuletes helyzetünket nemcsak magunk, de a világ előtt is feltárják. Járvány esetében

otthon kell ápolni a beteget, mert a járványkórháznak nevezett miázmás épület betegek befogadására épenséggel nem alkalmas. Ennek azután vagy az a következménye, hogy a járványt lokálizálni nem lehet, vagy az, hogy felfordulást idézünk azzal elő, ha az épület lakosait a külvilágtól teljesen elzárjuk. Magánépületnél is baj ez s kétszeresen hátrányos középületekben lakóknál, ahol mint most, pl. a polgári iskolában előfordult egyetlen egy ragályos eset miatt három iskola szünetel már hetek óta.

Pedig ezen a sajnálatos eseten mily könnyű lett volna segíteni, ha a városban kórház lenne, ahol a beteg gyermeket gondosan ápolni lehetne.

S így állunk más esetekben is. Ha a beteget kórházi ápolásra vagyunk kénytelenek fogni, el kell azt szállíttatnunk Nyeg-Kanizsára, Varasdra, Grácba vagy Budapestre. Utóbbi szállítás költséges, a varasdi s gráci kórházakban meg még nemzetiségi szempontból sem látják betegeinket szívesen. A kanizsai kórház meg nagy környék betegei számára van s így sokszor túlszűfolttsága miatt nem nyújthat menhelyet Csáktornya és környéke betegeinek.

A kórház felállítását nemzetiségi szempontból is óhajtanó, hogy itt az ország határára a magyar kultúrát hirdető oly humanus intézet álljon fenn, mely a szomszédos Horvát- és Stájerország nemü intézményeivel a versenyt minden tekintetben kiállhassa.

Fontos ok szól a kórház felállítását mellett a trachoma szempontjából is, mely a vidék, különösen Alsó-Muraköz népét a legmélyebben sújtja s melyet csak akkor lehetne igazán kiirtani, ha a trachomát kórházban gyógyítani lehetne.

A kórház hiányát legjobban akkor tapasztaljuk, ha a cseléd, vagy munkás személyzet betegszik meg. Ilyenkor a legnagyobb zavar áll be a betegeknek gyógyítása és ápolása tekintetében, kivált járvány esetében.

Szóval csehül állunk Csáktornyan, ami az egészségügyet illeti. Valósággal megszólás tárgyát képezzük annak következtében, hogy a legprimitívebb szerkezetű kórházzal sem rendelkezünk.

Ez a szegényes állapot ujabban ismét megmozgatta a társadalmat. Akció van tolymatban s gyűjtenek a létesítendő kórház céljaira, mint halljuk mulatságot is szándékoznak rendezni a kórház-alap gyarapítására.

Mind szép dolog, de ily módon aligha kerül össze a megfelelő összeg. Reálisabb alapon kell a dolgot megindítani. Fel kell venni a fonalat újból, ahol az 10 évvel ezelőtt elszakadt. Meg kell ismét kerestetni a törvényhatósági bizottságot, hogy a csáktornyai közkórházat is a nagykanizsai és zalaegerszegi kórházakhoz hasonlóan nagyobb anyagi támogatásban részesítsék.

Nagy segítségünkre lenne, ha a betegápolási pótdadó címén fizetendő összegnek a fele a kórház felépítésére lenne fordítható. Ugy tudjuk, ezen a réven nagyon is tekintélyes összeget használhatunk fel a kórház létesítésére.

Szóval, ha minden képzelhető felhasználunk, nemcsak erőre kapunk, de népszerűvé is tesszük a kórház kérdését. Aktuális lesz az s ba azt elérjük, mindjárt közelebb jutunk megvalósításához.

Pedig míg ezt valóra nem váltjuk, Csáktornya a kulturaváros elnevezésére nem tarthat igényt!

* * *

A Csáktornyan építendő közkórház-alap javára Meissner Emil útján ezen hét folyamán adakoztak:

- Filipics Lajos Drávavásárhely, Meissner Emil Csáktornya 10—10 kor. Dobsa Kálmán Múraszentmárton, Kalchbrenner Ferenc Stridó, Löwensohn Miksa Drávavásárhely, Meider Mór Drávavásárhely 5—5 kor. Hoffmann Jenő Múraszentmárton, Brodnyák A. Stridó, Marinovits Ferenc Drávavásárhely 4—4 kor. Mágics Ferenc Nagykanizsa, Hirschsohn Viktor Perlak, Heidenfeld Ignác Perlak 3—3 kor. Lusztig Kálmán Réthál, Filó Vince Múraszentmárton, Petritsch M. Stridó, Stern M. Stridó, N. N. Perlak, Matersdorfer Netli Perlak, Ebenpanger Perlak, Zmerlek Éva Drávavásárhely, Deutsch Adolf Drávavásárhely, Csakaturner Ignác Drávavásárhely, Keleti Samu Drávavásárhely, Grünfeld Ernő Drávavásárhely, Szabolics Rezső Drávacsány 2—2 kor. Plathy Tivadar Perlak 1:50 kor. Bendekovics József Ormos, Strelez Ferenc Váhegy, Koren István Múraszerdahely, Tkalecz Márton Múraszentmárton, Hermán János Perlak, Sümegh Gusztáv Perlak, Nemists Ignác Podbreszt, Cira Sándor Orechovicza, Koosz János Szobotica, Hirschl Herman Perlak, Ripszám Perlak, Fejé Károly Perlak, Szabó Perlak, Szenes Dezső Perlak, dr. Grész Gyula Perlak, Fischl Sándor Murakirály, Pollmann Vincze Murakirály, Pintarics Mihály Drávavásárhely, Horváth József Drávavásárhely, Iváncsics Márk Drávavásárhely, Szerpák Pál Drávacsány, Csakaturner Salamon Drávacsány, Panác János Drávacsány 1—1 kor. Toplak György Dekánovecz 60 fill. Banelly László Perlak, Kiss Zoltán Drávacsány, Kriszofics Péter Múraszentmárton 50—50 fill. Stimecz Antal Múraszentmárton 40 fill. Horváth Mihály Podbreszt, Tarandek Bálint Podbreszt 20—20 fill. és Szegedi Mihály Podbreszt 10 fill. Összesen 114:50 korona.

K Ü L Ö N F E L É K.

— **A miniszter közönete.** A múlt heti dekánoveci és domásineci ünnepélyek alkalmából Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi minisztert táviratilag üdvözölték.

A tévirat szövegét s gróf Apponyi miniszter válaszáat az alábbiakban közöljük: Nagyméltóságú Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak, Budapest. A dékánovoci és dománecini állami elemi iskolák, Muraköz immár huszonötödik állami iskolájának mai egyházi felszentelése és társadalmi felavatása alkalmából, mely hódolatlan és azon meggyőződéssel üdvözöljük Excellenciádat, hogy azt a százados együttérzést, mely Muraköz népet testvérként hozzánk fűzi, a magyar kultúra fogja, a vallásérköcs, hazaszeretet és ismeret aldaival örökre megszilárdítani. Az állami iskolák felállításáért hálás községek és a mai szép napon Excellenciára és szereltekre isten áldását esdő ünneplő közönség nevében: gróf Batthyány Pál főispán, dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő, Ehrenreich Nándor dékánovoci plébános és Kovács János főerdész, gondnokszázi elnökök, Szalmay József és dr. Saághváry Jenő főszolgabírák, Baranics és Murk plébánosok és az iskolailag szatlakozó községek összes bírái. — Gróf Batthyány Pál főispán Muraszerdahely. A muraközi huszonötödik állami iskola felavatása alkalmából hozzám intézett üdvözlésüket köszönöm és szívből viszonzom, izzal a hő óhajlással, hogy Muraköz népének egymás megértéséből és önzetlen hazaszeretetésből nemzetünkre mentől gazdagabb áldás fakadjon. Apponyi.

— **Erzsébet Királyné emlékezete.** A sok ünnepélyek között, melyek keretében f. hó 19-én a magyar nemzet lerótt a kegyelet adóját Erzsébet királyné, Magyarország nagyasszonya emléke iránt, kétségtelenül egyike a legimpozánsabb és legszebb ünnepélyeknek volt az is, melyet a helybeli állami tanítóképző-intézet ifjúsága rendezett. S jól van ez így. Az a legnagyobb és legdicsőbb királyasszony, kinek szemében nemzetünk iránt csupa jószág, csupa békeség honolt, méltán megérdemli, hogy emlékeztetést széles e hazában, a hol csak magyar anyától tanul imádkozni a gyermek, a merre magyar szót ringat szárnyain az ősi szellő, megünnepeljük. Hiszen mérhetetlen az a részleges, mely édes hazánkat a legdicsőbb királyasszony, Erzsébet királyné elhunytával újította. Az a glóriás asszony kitörülhetetlenül bevésődött nemzetünk szívébe, a nép antaziája örök életem ajándékozta meg s csak áldjuk a Gondviselést, hogy Erzsébet a miénk, a magyaroké volt. A tanítóképző-intézet ifjúsága valóban ritka fényességgel és igaz, hazafias kegyelettel emlékezett meg a dicső királynéről, Erzsébet napjáról. Az innepély reggel fél tíz órakor a róm. kath. templomban megtartott istentisztelettel kezdődött, melyen az ifjúság gyászfátyollal bevonatott zászlóval s a tanári testülettel részt vevő. A szent misén az áll. elemi iskola tanulói a tanítótestülettel, a hatóságok, a katonaság kiküldöttjei s a hívek nagy számban jelentek meg. A misét Varga Wolfgang hitánár mondta. Az istentisztelet alatt a tanítóképző-intézet ifjúságának énekkara Pircsi János zenetanár dirigálása mellett Schöpfung latin miséjét adta elő nagy szabatsalással. Mire végén az ifjúság a nemzet másádat, a Hymnust énekelte. A tulajdonképeni emlékünneplő a képző-intézet dísztermében folyt le, melyet az alkalomra Erzsébet királyné gyászfátyollal bevont kévével, díszszaki növényekkel, nyíló chrysanthemokkal igen izlésesen feldíszítettek. Az innepélyen szépszámu és előkelő közönség vett részt, mely mindvégig figyelemmel kísérte a gazdag program lefolyását és több-

ször lelkes éjenzéssel és tapssal jutalmazta a szereplőket, kik nehéz feladatuknak — dicséretükre legyen mondva — sikeresen tudtak megfelelni. Az ünneplő a Hymnus éneklésével vette kezdetét, mely után Sas Ede «A királyné és a virágok» c. költeményét Sáringer János IV. é. növendék igaz, benső érzéssel szavalta el. Ezt követte a «Sírnak a harangok» gyászdal, melyet az ifjúsági énekkar adott elő. Majd «Ave Mária» énekszóló került sorra, melyet Harsányi Sándor III. é. növendék kellemesen csengő hangon énekelt; az éneket Zrínyi Aladár III. é. növendék precíz hegedűjátéka és a zenekar kísérte. Ezután Cseh Géza IV. éves növendék tartott egy költői szárnyalású gyönyörű emlékbeszédet Erzsébet királynéről. Majd utána az ifjúsági énekkar az «El-távoztál» c. éneket adta elő. A «Bucsu» c. zenedarabot Zrínyi Aladár III. é. növendék játszotta hegedűn Jouschka Ferenc III. é. növ. zongorakíséréte mellett. Ugy a hegedűjáték, mint a kíséret nagy tetszést aratott. Végül az ifjúsági énekkar a Szózatot énekelte s ezzel a hazafias ünneplő véget ért s a vendégsereg egy gyönyörű emlékeztető ünnepély hatása alatt széjjel oszlott.

— **Házasság.** Murkovics János nyug. polg. iskolai tanár a mult héten kötött házasságot Cseke Máriaival Alsólendván.

— **Eljegyzés.** Mayer Malvin kisasszonyt, Mayer helybeli szállító leányát f. hó 19-én eljegyezte Steiner Lajos Pécsről.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter Voght Albin csáktornyai járásbírói joggyógyel a csáktornyai járásbírói jog mellett alkalmazott ügyészségi megbízottak állandó helyettesévé rendelte ki.

— **Kinevezés.** Korpitsch Károly helybeli takarékpénztári tisztviselő a budapesti m. kir. postatakarékpénztár hivatalnokává nevezetett ki.

— **Vasúti baleset.** A f. hó 16-án Budapest felé robogó reggeli 201. számú gyorsvonatról Kotor-Alsódomboru állomás előtt eddig ki nem derített okból leesett Kohantek Lajos fővárosi 30 éves déli vasúti kalauz. A szerencsétlen ember súlyos sérülést szenvedett. Hazaszállították Budapestre.

— **Kinevezés.** Zalavármegye főispánja a drávacsányi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé korlátolt hatáskörrel Kiss Róbert Zoltánt nevezte ki.

— **Hirtelen halál.** Mutvár Imre Bottornya község bírája f. hó 17-én este 9 óra tájban szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt.

— **Tanfélügyelői kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Grézló Jánost, a kecskeméti tanfelügyelőség vezetésével megbízott címzetes kir. tanfelügyelőt a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába, az 1904. évi I. tc. értelmében megillető személyi pótlékkal Torontálvármegye kir. tanfelügyelőjévé nevezte ki. Az új tanfelügyelő Csáktornyan is ismert egyén volt, a mennyiben 1883-tól—93-ig a helybeli áll. tanítóképző-intézetnél mint gyakorlóiskolai tanító és tornatanár működött.

— **A Nőegylet köréből.** A «Csáktornyai Jótékony célú Nőegylet» választmányja f. hó 8-án Pálya Mihályné elnöklété alatt ülést tartott, a melyen a következő egyetemes ügyek tárgyaltak: Örvendetes tudomásul vette a választmány, hogy segélyezés címen az egyetemes jelen év folyamán a helybeli takarékpénztáraktól, valamint egyes jószívű adakozóktól összesen 300 kor. adományt kapott. Tudomásul vette a m. kir. belügyminiszternek f. év március havában leér-

kezett azon leiratát, a melynek értelmében az egyetemes alapszabályok 9. §-ának az egyetemes részéről kívánt módosításához nem járul hozzá. E szerint az évi rendes közgyűlések megtartása az eddigi módon tartatnak meg. Elköltözés folytán a tagok sorából kiléptek: özv. Friedl Józsefné, özv. Frász Balazsné, Margitai Józsefné, Somogyi Imréné és Unterecker Józsefné volt nőegyleti tagok. A tagok jelenlegi száma 87. Özv. Heiszig Erzsébet egyetemes tag elhunyt a fölötti részvétellek a választmány jegyzőkönyvével ad kifejezést s hasonló hozzájárulás céljából a közgyűlésnek javaslatot tesz. A segélyben részesülő szegények sorából az év folyamán két szegény elhunyt. Tudomásul vette a választmány pénztáros jelentését, mely szerint f. év november hó 8-ig a bevétel 1527-64 kor. a kiadás 848-40 kor., pénztári maradvány 479-24 kor. Az egyetemes jelenlegi összes vagyona készpénzben 6852-33 kor. A f. évi számadások átvizsgálására kiküldettek Bernyák Károlyné és Szilágyi Györgyné választmányi tagok. A szokásos karácsonyi segélyezés címen kiosztásra kerül 16 áll. elemi, 2 gyakorlóiskolai tanuló és 2 óvodás gyermek számára téli lábbeli; azonkívül több városi szegény részére 5 méteről tűzifa. Özv. Gregorovics Mária részére f. év november havától havi 4 kor, Dobsa Julia részére pedig havi 3 korona rendkívüli segély szavaztatott meg, mely segélyek azonban a jövő év január havától kezdődőleg rendes segély jellegűvé válnak. Özv. Kősz Ferencné részére egyszersmindenkorra 10 kor. segély adományoztatott. A rendes közgyűlés megtartásának idejéről 1909. év január 10-ik napja tüzetelt ki. Tudomásul vette a választmány özv. Konyár Mihálynának az egyetemesbe való belépését. Az 1909. évben segélyben részesülő névjegyzéke összeállítván, az jóváhagyás végett a közgyűlés elé terjesztetik. Tekintettel arra, hogy a jelen év végével az egyetemes X. ciklusának 3-ik éve lejár, a jövő ciklusra új tagok gyűjtésére felkértek özv. Hackl Károlyné, özv. Konyár Mihályné és Martincsevics Juci négyetemes tagok. Bernyák Károlyné indítványára a választmány határozatilag kimondja, hogy a közeledő farsang folyamán, lehetőleg február hónapban, a nőegylet részéről egy táncosorucska rendeztessék. Az e dologban további intézkedések a közgyűlés elhatározásától tétetnek függővé. A f. év végével az egyetemes választmányának 3 éves mandátuma is lejárván, elnök meleg szavak kíséretében úgy a maga, mint pedig a választmány nevében az eddig viselt tisztségről lemond. Az új tisztikar megválasztása a január hó 10-én megtartandó közgyűlésen ejtetik meg.

— **Felhívás.** Mindazon helybeli iparosok, kik az Ipartestületnek bármiféle járulékkal még tartozásban vannak, azt 8 nap alatt annyival is inkább kiegyenlíteni sziveskedjenek, mert ellenesetben ellenük a már foganatosított végrehajtás alapján e hó 26-án az árverés eszközöve lesz. Az Ipartestület.

— **Daktíloszkopia.** Minden ember ujjának más-más formát mutat a lenyomata. Ezt a jelenséget a gonosztevők nyilvántartása érdekében felhasználják. Ezentúl az igazságszolgáltatási hatóságok minden főbenjáró bűnös újjáról lenyomatot vesznek. Pécsen volt ez érdemben a közel multban egy tanfolyam, amelyre a csáktornyai járásbírói részéről Halmos József j. b. irnokot rendelték be.

— **Visszafizetett pénz.** A f. évi május hó 22-én megtartott szentilonai vásár alkalmából egy Unterberger Antal nevű jenbach,

(Tirol, Schvatz-i kapitányság) lakos a csáktornyai »Zrinyi«-szálloda félreeső helyén 7 darab ezer koronás bankjegyet felejtett. A talált pénz akkor nagy szenzációt keltett Csáktornyán s a ropogós bankók beszélgettattak a főbírói hivatalnak. Rövid néhány nap múlva, május 26-án azonban már jelentkezett az elvesztett pénz tulajdonosa s kérte annak kiadását. A főbírói hivatal annak idején az összegnek, jogos tulajdonosának leendő visszaadása végett a schvatz-i cs. és kir. kapitánysággal érintkezésbe lépett. Most aztán, hogy a schvatz-i kapitányság Unterberger Antal jembachi lakosnak a jogos tulajdonát igazolta, a 7000 korona összeg nevezetlenné kézbesítve lett. Ugy hiszszük, hogy Unterberger, amikor majd újból felkeresi a szentilonai vásárokat, több figyelemmel lesz pénzbeli vagyonára s nem fogja oly könnyű szerrel mindenhol feleltetni ropogós ezreseit.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Rónai Sándor csáktornyai áll. tanítóképző-intézet tanárát a VIII. dtjosztály 3-ik fokozatába rendes tanárnak nevezte ki.

— **Szerencsétlenség.** Zdravec József jánosfalusi lakos 5 éves Ferenc fia f. hó 16-án délután az ágyról leesett. A szerencsétlen gyermek fejét és hátát annyira megütötte, hogy alig egy negyed órai szenvedés után meg is halt.

— **Tanító választás.** A kotori községi elemi iskolánál ujonnan szervezett VI. tanítói állásra f. hó 18-án etjeztelt meg a választás. A 14 pályázó közül Horváth Jenő okleveles tanító választatott meg szülőbbséggel.

— **Tűz Kotor nagyközségben** f. hó 17-én az esti órákban eddig ki nem derített okból kigyulladt Dolencsics József, az ujlaki Hirschler és fia nagykereskedőcég vadórének pajtája, mely a benne levő takarmánnyal együtt teljesen leégett. A megbecsült kár 1440 kor. Ezenkívül elégett a szomszéd Dolencsics Mihály fája 30 kor. és a másik szomszéd Fundák György szénája is mintegy 80 kor. értékben. Biztosítva nem volt. Nagy szerencse, hogy a tüzeset csendes időben volt, mert ellenesetben Kolor község télenül nézhette volna a pusztulást, mert a kutakban alig van víz, a pocsolják pedig be vannak fagyva.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Stridói levelezőnk írja, hogy a hét folyamán egyik nap Repinec Ferenc földmives öngyilkossági szándékkal beretvával átvágta a nyakát. A szerencsétlen ember sorsával már évek óta meglegedetlen volt s ebből kifolyólag már régóta foglalkozott a végzetes tervvel. Mielőtt tettét végrehajtotta volna — berugott. Részeg állapotban akart megválni az élettől. A vágás azonban nem sikerült, mert nem halt bele és a gyors orvosi segély megmentette az életét. Bevittek a muraszombati kórházba és most ott várja felgyógyulását.

— **Bolti tűz.** Fink Ferenc helybeli vegyeskereskedő raktárhelyisége f. hó 21-én a kora reggeli órákban eddig ismeretlen okból kigyulladt és több száz kor. értékű boltcikk elégett. A tüzet még idejekorán észrevették és többek segítségével sikerült azt elfojtani.

— **A Zalavármegyei Közművelődési Egyesület** elnöksége (Gróf Batthyány Pál főispán elnök és Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő főtitkár) szétküldte az egyesület tisztviselőinek a megválasztásról szóló értesítést és felhívja az egyeseket az elnökség, hogy az egyesületnek ez év őszén megindítandó működésében kulturális érdeklődésnek s hazafias buzgóságuknak teljes

odaadásával vegyenek részt. Az alapszabályt a miniszter jóváhagyta.

— **Öngyilkosság.** Török Lajos stridói születésű 25 éves kéményseprő segéd f. hó 18-án éjtélben egy helybeli nyilvános házban forgópisztolytal mellbe lötte magát. Török öngyilkosságát állítása szerint Kucori Mariska nemesvidi lakos, varróleány miatt követte el. Az öngyilkos a közelmúltban III Pál nemesvidi lakosnál volt alkalmazásban, akitől eltávozva Boszna-Bródba ment s onnan Csáktornyára jött. A súlyosan sérüllet még az éjjel a városi szegények házába vitték, másnap pedig gyógykezeltetés végett elszállították a varasdi kórházba.

— **Testi sértések.** F. hó 4-én Zdravec József nagyfalusi lakost Bukovec Mihály zalaujvári és Novák Lőrinc belicai lakosok eddig ismeretlen okból úgy megverték, hogy Zdravec 8 napig feküdt az ágyat. — Kursán Imre helybeli lakost pedig f. hó 16-án Bobati János csáktornyai lakos megszurta, Fehér János, Biró Mihály és Herzsenyák Márton ugyancsak helybeli lakosok pedig pusztá kézzel oly annyira megverték, hogy Kursán hosszabb ideig lesz kénytelen az ágyat őrizni. A hős verekedők feljelentettek a helyi bíróságnál.

— **Itt az ősz!** Az idegyenge és csúszos beteg, akinek fájdalmait a nyár melege mérsékelte, remegve gondol a szeles, esős ősze, a hideg télre, amidőn szenvedései új életre kelnek. Az idegyengeség sok tünetét, a kimerülést, fej- és hátfájásokat, szédülést, ideges szívdobogást, ideges gyomor és bélbajokat csakis az őszszervezet megerősítése, felelevenítése által lehet tökéletesen meggyógyítani. Aki teljes gyógyulást akar az említett és más egyéb bajokból, az kérje a »Modern Villamos Gyógymódról« című ingyen könyvet, melyet díjtalanul küld az »Elektro Vitalizer« Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károlykörút 2, félemelet 50 sz., mindenkinek, aki azt lapunkra való hivatkozással kéri.

— **Rendőri hírek.** Gálovics Pál szelencési illetőségű munka nélküli csavargó szolga m. hó 29-én a nappali órákban Knezovich Viktor báró stridói lakos kárára annak záratlan szobájából 20 koronát lopott el. A csendőrség a tolvaj szolgát f. hó 10-én elfogta s a büntető bíróságnak átadta. — Ugyancsak elfogatott és a helyi kir. járásbíróságnak adatott át Bogdán Viktor várhegyi (VI. Hegyker.) születésű egyén, ki f. hó 1-én Nagy Lajos kotori lakos gazdájától 50 kor. készpénzt ellopott és azután megszökött. — Ilj. Baráth János muraszerdahelyi lakos kárára f. hó 16-án éjjel ismeretlen tettesek nyitott pajtájából mintegy 2—3 kg. leveles dohányt 3—4 kor. értékben ellopták. A lopást, amint azt a csendőrség megállapította, három muraszerdahelyi suhanc, névszerint: Robb András (Kontrec), Robb András (Márkovics) és Baráth Balint követte el, kik tettüket beismerték. A dohánytolvajok a helybeli kir. járásbíróságnál feljelentettek.

— **Köszönetnyilvánítás.** A f. év november hó 13-án este házamnál történt szerencsétlen tüzeset alkalmából erkölcsi kötelességemnek ismerem e lapok útján egy a helybeli önk. tűzoltó egyesületnek önfeláldozó munkásságáért, valamint a városi polgárságnak a mentés körül teljesített szíves közreműködéséért hálás köszönetemet kifejezni. Csáktornya, 1908. nov. 16-án Scheiber Mór kékkfestő.

— **A boba-alsólendva-csáktornyai vasút.** Zalaegerszeg város képviselőtestülete egyik képviselő indítványára kimondta, hogy a balatonparti vasút folytatálagos kiépítése s a boba—zalaegerszeg—alsólendva—csáktornyai h. é. vasútnak első osztályu vasút-

vonallá leendő átépítése iránt küldöttséget meneszt a kormányhoz és minden rendelkezésre álló eszköz felhasznál a város érdekét szolgáló kérdés kedvező megoldására.

Válasz

a Muraköz 46. számában megjelent »Tűz« c. napírrre.

A csáktornyai érdemes tűzoltóság parancsnoksága megepedett és ugyancsak helyrelegény módon osztogatja nekem, mint községi bírónak, a leckét, pedig az említett hírlapi közleményben szóbantorgó ügyben ugyancsak eleget tettem a községi előjáróság meghagyásának, de nem tebelek róla, hogy az engedetlenkedő kocssal szemben a kemény megdorgálásnál tovább nem mehettem. Különben a városi lovaknak kifogásolt istállója nincs a világ végén, környékében majd minden háznál lakik »önkéntes tűzoltó« és ha megszólal a riadó, a kellően iskolázott tűzoltó, tudván azt, hogy cél-szerűbb az igánál a barom, mint az ember, a lovaknak a szertárhoz való odaállításában segítséget nyújt a parasztsorból szakadt kocssinak. Tehát, ha ezen kellő kiképzés megvolna, így a multkori tüzeset alkalmával sem lett volna kénytelen a szertárnál megjelent tűzoltóság »tétlenül« várakozni, míg a lakosság könyörületese része odatoligálja őket a tűz színhelyére.

Az elfogulatlan község láthatja, hogy e cikkben csak annak a példabeszédnek a csattanója ismétlődött: »Más szemében meglátja a szálkát, magáéban meg a gerendát sem.«

Igen tisztelt tűzoltóparancsnokság! A f. évi augusztus 5-iki tüzesetnél az én utánjárásomra volt ló, volt víz és minden, ami a gyors tűzoltást lehetővé teszi és mi lett a vége: a hivatásához nem értő tűzoltó legénység fecskendezte a cserépszindelyt, a vezetésgé meg nézte, miként csobog a víz a tető lejtőjén a csatornába. Az az egyén pedig, aki a helyzet parancsolta fogást t. i. a tető bevágását, a vizsugárnak a tűz fészékhez való útját akarta megnyitani, no az sokáig fogja emlegetni a maga igaz szándékát, mert a parancsnokság nyomban kioktatta.

A mult heti tűznél meg jó lett volna a nagy létra, mert a leégett műhely emeletes épület volt és ha a közönségnek a tűznél önkönnél előbb megjelent része a műhelynek fából készült tartozékait meg nem mentette volna, akkor a tűzoltóság bizony mindenről elkésett volna. Igen tisztelt tanács-osztó, nem jó tétlenül várakozni, míg a süll galamb kinálkozik, mert máskor a létrán kívül egyebet is elfelejtene.

Száz dolgot tudnék felsorolni, de szükségtelen, mert az itt felemlített két dolog is elég világosan mutatja, hogy tűzoltóságunknak még sokáig kell tanulnia a mesterséget, amelyre vállalkozott.

A tisztnek vezényelni kell tudnia és megítélni a helyzetet, a legénységnek pedig ahhoz kell értenie, hogy a vezényezésből megértett teendőket haladéktalanul és pontosan teljesítse.

Ez a két főkövetelmény hiányzik a csáktornyai önkéntes tűzoltó egyesület szervezetéből, pedig egy kis jóindulattal könnyű volna ezen segíteni: csak oktatni és tanulni kellene.

Tűzoltó parancsnok úr, amit Önöknek ajánlottam, higgye el sokkal több hasznára van a tűzoltóság intézményének, mint a trójai háboruk idejéből való fehér-lófarkas csákóban való feszeigés!

Petrics Ignác
községi bíró.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Drávavásárhely.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznune pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedankrat i to svaku nedelju.

Prodajna cěna je:
Na celo leto 8 kor
Na pol leta 4 kor
Na četvert leta 2 kor
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i računaju.

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni urednik:
BEZENHOFER MIHALY

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Bude mir?!

Već na tjedne smo strašne glase morali šteti svaki den iz novin, kak se tam doli, naši susedi u Srbiji, Bulgariji i u Turskoj silno oburujuju, da bi ovak lahko sve orsage i sve narode vu najveću pogibelj bili mogli napeljati. No ne nam se treba više lecati od tabora; po malem budu i tam bolje mirni voditelji stali na pre, ki budu svoj orsag od kakovoga neprimišenoga čina zadržali.

Pak mi se čisto nikaj ne bojimo, da bi mi vu toj buni, vu tom taboru morti zlo shodili; kaj bi, najmenje smo kaj vu strahu. Nego što bi se vćselil taboru?! U vezdašnjem svétu, gda su naši trgovci razšireni vu drugi orsagi, naša industrija, naša roba se širi drugde, — opet pri nas su pak iz zvuuski orsagov ljudi, ki ovdí ili trgovinu ili kakvu meštiju tiraju, z jednom rečjom, ljudi su već tak civilizirani, da ne samobom doma, nego i vu tujini more pod obrambom zakonov svoje domovine kruha si skrbiti, kak nebi anda bil na veliku škodu, svemu narodu čalaren tabor.

Kuliko mladi, jaki, vu telu najvećes, najvrješ ljudi se pogubi tam?! Kuliko ji pak opležera, ki za navěk hromi, čakljivi ostaneju. Kakva žalost je pri jezero i jezero hiž posle tabora! Gđe se starci žalostiju za svojega jedinoga sina, ki bi njim bil ve pod stare dnëve na pomoć, negdi pak mla-

da žena iz svojom drobnom decicom za oca i skrbitelja, koga su tak nemilo zgubili. Čeli orsag, steri već tak lépo napreduje tak vu gospodarstvu, kak i vu industriji, na leta i na leta bi bil opet nazaj odhićeni sve zbog neizmerno veliki stroškov, kaj bi na tak veliku množinu soldačije i oružja, municije potrošiti morali, i kaj bi na leta svako leto još iz većim stroškom ponavljati morali.

Premislimo si anda samo, kuliko krvi bi se proljalo i kuliko penez bi koštalo, k tomu kuliko kvara bi imeli pri gospodarstvu i pri industriji ne samo jedno leto, nego na leta, ako bi kak tabor nastal.

Naj bude tabor! Kak lahko i tak beđasto krićiju oni, ki nćmaju kaj zgubiti; ki su morti još nigdar niti orsagu, niti društvu, niti narodu vu nikim, još niti vu misli nē na hasen bili. Ovi nigdar ne misliju na drugoga, samo uvěk sami na se. Misliju, da bi ovak lahko do nećesa došli; morti misliju, da te se onda zabadav moći s kēm vu imetku deliti. Takvi ljudi nćmaju pameti.

Kaj bi pak za one rekel, ki ovu veliku nesreću ljudstva na svoju hasen oćeju pod silom preoburnuti. Najte misliti, da su to morti kakvi siromaki, ali jako u velikoj sili na to pretrćnaci ljudi! Kaj bi! Svakojački fabrikanti, liferanti i trgovci, mašetari, ki vu velikoj pohlepnosti još i neprijatelju prodaju i tajno švircaju robu i svakojačke stvari, samo, da do čuda penez dojdeju.

Kajpak, da vu takvom vremenu neprijatelj ne samo po duplik, nego mnogoput više plati, samo da do robe dojtí more.

Ovi pohlepni, nišvrēdni ljudi ovak pomoreju skončati, vu veliku pogibelj natirati svoju domovinu. Ovak izdaju domovinu. Izdatelj domovine, to je najveći grēšnik na svétu!

Lifranje puške, puškin prah, patrone, dinamita i sve takve stvari, kaj neprijatelj ravno proti njivomu orsagu nuca. Dostputi ravno takvi fabrikanti zrokuju kakvu bunu ili pak tabora. Podmitliju v šterom orsagu, tam gđe je to još moći, voditelje, ovi za dobru hasen, za dober baksis su pripravni narod spuntati, bunu napraviti, i ovak nesrećni svoj orsag vu nepotrebne velike stroške natirati.

Ravno tak se pripećuje iz našimi siromaški susedi. Tam su ravno takvi voditelji, ki prvić nase misliju. Kaj je njim domovina?! Ve dobivljeju štuke, puške i svakojačku municiju, kak patrone, puškin prah od svi dalešnji orsagov, od kud su je takaj uvěk i batrivilí i hećali samo najne popustiju, tak dugo, dok su njim sve svoje nišvrēdne stvari, štere oni doma niti nucati nebi bili mogli, dobro drago prodali. Siromaško ljudstvo, vu čem bi moralo popustiti? Vu ničem. Nikvoga zroka nćma, da će se tak zadužiti i lahko za navěk zakopati. I tomu budu zrok takvi voditelji, ki ne da pameti, nego duše nćmaju.

Z A B A V A.

Nepoznati grad.

Brodi je čisto gotov bil vu mišljenju, da vu noći nebude spal. Na večer je puno pisal, jakoga teka je pil, i puno je pušil. Za dober živiš je puno moral skoznuvati.

Vu ganjko je prije čul, kak da bi što hodil sim tam. Ali vu mišljenju je siguren bil da gazdovi mački hodiju gori dolji, i na najza, ali srce je zato vu Brodiju tuklo.

Vura je već na dvanajst kazala i znal je, da vu stanju si već svaki počiva.

Ali opet je čul, kak da bi nekaj na kamen negda bil hitil. Sramuval se je sam vu mišljenju, da je straho od ovoga skrobanja i ruženja.

Zato se ipak stel osvedočiti, kaj se pripetilo. Sigurno budejo mački, i sigurno su nekaj doli hitilji.

Drtajućim srem otvorí vrata, vu rući je revolvera držal. Vu onom hipu ga je samo nekaj za ruko zgrabilo, i za vrat. Revolvera su mu iz roke zeli, vusta i oći su mu zvezali, čista vu redo su ga spakovalji i odpeljajli.

On je sigurno nē znal kam ga budejo sad odpeljajli.

Žalostno putovanje je imel Brodi koji je velike znanosti človek bil, i mislil je vu zebi, gdo ve zna kaj bude iz toga, i kaj čaka mene, morebiti smrt. Nigdo se nebude same plakal, niti pak znal gde sam i kam sam.

Jedenkrat su samo Brodija prijatelji nepoznati zastavilji. Oći i vusta su mu odvezalji, vrata su otvorilji pred njim, i nuter vu hižu su ga porinolji i vrata zatvorilji. Brodi se je sam na mesti našel. Jedna velika hiža je bila, gde su samo od marhe i od ljudi kosti bilje. Vu hiži je hladno bilo, slēne su plesneve bile. Jestvini i pitvini niti glasa nē bilo. Nikvoga glasa da bi mu življenje batrovalo.

No to budem ipak moral poginuti, — mislil si je Brodi, tu je samo smrt. Zabadav si je glavo trv. Vum ziti iz hiže nē je mogel.

Već je niti nē znal gde je došel nuter vu ovo nepoznato mesto.

— Na zemlji je jedna na stēno stara vura počivala, kotaći su hrgjavi bili, med kostjama je negdašnje staro prašno posadje stanovalo.

Strahovita noć je bila ovdí gda je već mesec nuter svētil nad visoki oblok i na Brodijovo lépo glavo je mesečina svētila.

Već je okoli jutro bilo, da je iz velikim iskanjem iskal gde bi mogel vum ziti, ali jedenkrat se popičil na jedna slēpa vrata, gde je prēk vu jedno drugo, puno većšo hižo i vu svetlešo stupil.

Brodi se je malo rezveseljil, jerbo je videl lépo svetlost vu ovi hiži, i oći su mu veseljese bilje, na oblok je videl lépo svetlost. Na stēni lépe feringe, lépe čipke, na podu su bilji cifrasti gunji, lépo pohižtvo znaj finešega drēva, mislil si je tu nekakov gospodin stanuje sigurno.

Vu hiži je svake vrsti cvětje bilo i jako dišećo duho je imelo.

Kre stēne je bil jeden vu modri svetlosti lépi ormar, iz kojega ormara je fino duho spoznaval gladen človek. Zato ga je ipak ormar nē vkanjnal, našel je nutri jeden lépi komad šunke i friškoga bēloga kruha skēm si je glada posasil. Ali je i videl da su nutri vu ormaru lépi srebrani čepi bili na red složeni. Komaj da je jednog čepa zaškrnul, pod čepom je bila kupica vu koju je zlate farbe vino curelo, opet skēm si je žejo vgasil. A iz drugi čepov pak je mlēko i friska voda zvirala.

Ovi čepi su samo za jedno peršono podvorilji.

Za današnji dan tak vidim negdo se je zame pobrinil, mislil si je vu sebi Bro-

Kroz kaj more i mali orsag obstati i ljudstvo tam v miru v obilju živeti? Kroz marljivost, a ne kroz talbinu. Naj se svaki človek vu takvom orsagu trsi na to, da se gospodarstvo, industrija, mestrija povekša, onda nebudu morali misliti na nikvu talbinu, onda budu lahko mogli ob sebi obstati.

Mi smo iz telom, iz dušom kraj mira. Mi tak svojoj dragoj domovini, kak celomu narodu Bozji mir željimo. Naša rěc je: Delati i vu miru napredovati.

Nego joj onomu, ki bi se podufal naš orsag, našu dragu domovinu bantuvati! Ves narod ovoga orsaga je vu najvešoj i iskrenoj ljubavi prama svojoj domovini narasel. Svi smo jednaki pred Bogom i pred zakonom, ako bi nam bilo potrebno, kak su negda naši starci, naši preroditelji, vu najvešoj slogi s dušom i telom bude-mo tam, kam nas draga domovina postavila bude.

Magjarsku zastavu, naš trikolor su već čuda i čudaput iz slavom i dikom nosili pred našimi dečki i na onkraj granice!

Medjimurske škole.

Još dobro pametujemo svi na onu lepu svečanost, s kojum su prek dane državi toga par tjednov dvě medjimurske škole: dekanoska i domašinska. Čovek se iz srdca rađuje, da kaj takvoga čuje, da se još najdu v Medjimurju občine, koje se nestrašiju pođ omrambu dati svoje škole magjarskoj državi. Dekanovec i Domašinec občine su pokazale s tim činom, da se njih neprime ona mržnja, neprijateljstvo, s kojum punta-ju nekoi svećeniki svoje ovce proti orsač-koj školi.

Orsačka škola je poganska, zidoska škola, tak strašiju ovi svojega naroda. V orsačkoj školi se zatira vera, kršćansko odhranjenje s jednom rečjom ona je pravi izvor bezvernosti. No ove, koji tak govori-ju, bi najrašji posal v Dekanovec, i Domašince, osobito one fare vrednomu plebanušu, Eren-reich Nandoru, da ga na odgovor pozoveju, kak se podufal najenput sedem sto dece v takve ruke dati, koji su neprijatelji kršćans-

koj veri. De mu je bila duša, da je ove male ovčice haharom dal v ruke, koji budu je na poganstvo, na bezvernost vučili. Kaj bi on odgovoril na to? Mesto njega odgo-ovorim ja, koj ove rede pišem s onimi rečmi, s kojimi je on pozdravil po blagosavljanju visoke goste, de je rekel: »Bezkraino veselje, čutim s ovom prilikom v srdcu, de je dosvedočeno, da je orsačka škola ne napri-jatelj veri, krępostnom odgajanju, nego sup-rot tomu zahtěva orsačka škola pravu veru krępost pri odhranjanju školske dece.«

Lepše nebi mogel dokumentirati svoju zaufanost v orsačku školu, kak s ovimi reč-mi. — Jer s tim je pokazal, da se on naj-mnjenje boji za svoje škole, da se vu njih vtemelji poganstvo, bezbožnost, kak to vno-gi potvarjaju orsačke škole.

Jeli ne visi v orsačkih školah krizi razpeta Zveličitelja, isto tak, kak v sva-koj ve oj školi? Jeli se tam drugi Bog moli, kak v konfesijonalnoj školi? Ili se moguće tam dopušta navučitelju proti Bogu, proti veri govoriti? — decu na bezvernost vučiti. De je taj učitelj, koj bi se z sebe na tuliko spozabil, da bi na bezvernost podvu-čaval svoju decu?! Koj drži učitelja za tak bedastoga čoveka, da bu se samo radi toga igral svojim kruhom? — Kaj veli za tak-voga prepis ministerski: Koj ili s rečjom ili s činom odvrća decu od vere, čini veliku pogrešku, i ako se gori javi, dojde pod iz-tragu i bude oštro kaštigovan. Tak koj učitelj bi se podufal prekršiti ovoga zakona, bez toga, da se nebi nadjal žuhke posledice? De je taj učitelj, koj bi hotonce iskal priliku, da v kaštigu porine sam sebe i svo-ju familiju? Takov nema pamet, i kakti tak-ov vreden je da se izvrgne iz kruga učiteljskoga.

Čista drugi zrok je tu, radi česa buni nekoi svećenik farnike proti orsačkoj školi, i to je većša samostalnost orsačkoga učite-lja suprotiv konfesijonalnim učiteljom. Držav-ni učitelj ima samo dva zapovednike nad sobom i to je kraljski školski nadzornik i minister. Na tretjom mestu stoji još školski odbor, koj istina kontrolira delovanje učite-

ljovo, ali v znutrašnje posle, kaj se vučenja liče, se nesme pušćati. To nzd samim učiteljom stoji. Školskoga odbora je dužnost pri školi ravnati samo materialske stvari, a ovo drugo sve navučitelj ravna poleg svo-jega razgleda, kojemu je temelj na sve dobro i hasnovito podvućavati školsku decu. — Ako proti tomu radi, more ga odbor tužiti, i onda, ako je krivec, već dobi svoju zas-luženu kaštigu. Ali drugač nema ž njim jušša zapovedati, dirigitati niti plebanuš, niti kapelan, niti notarjuš ili birova, a jošmenje zvonar, cemešter, mali birova i drugi ostali, kak je to pri vno-goj konfesijonalnoj školi. — I to bode vno-goga svećenika. Zato se bori nekoi plebanuš — čast iznimki — proti orsačkoj školi. Njega peče, da zgubi oblast nad učiteljom.

Pri verski školi je isto tak školski od-bor kak pri orsačkoj, ali s tom razlikom, da tu imaju pravu školski odborniki učite-ljovo djelovanje kritizirati — i to najveć-krat, na rěc predsednika, rođjenoga direk-tora, gospona plebanuša. — Ako se gosponu plebanušu nevidi obraz učiteljov, ui je s ujim zadovoljen — morebiti zato, da se nepokorava njegovoj svemogućnoj oblasti — jednostavno zavove skup školske odbor-nike k sebi na sednicu, očrni učitelja pred njimi poljeg svoje volje i onda kaj sledi za tim: zatužiju ga pri duhovnom stolu, koj z med sto slučajov devetdeset devetput plebanuš da prav. I onda ide tužba za tuž-bom, dok se učitelj ili nevolje vekivečne svaje i otide na drugo mesto, ili čaka na štaciji tak dugo, dok mu nedođe iz Zagre-ba; hajd vun! Ako neideš na lepu rěc, onda per brahium. Živa pelda je tu macinska fara, de su v kratkim vremenu najenput dva učitelje deli — tak rekuć vun na vucicu.

Kaj se nedopada nadalje nekojemu svećeniku, da se bori proti orsačkoj školi? V orsačkoj školi je ne dužen učitelj vučiti kršćansku navuk, — katekizam, nego za to je dužen brinuti se farni plebanuš. — Ali naj nišči nemisli, da ministerski prepis neprepiše vučiti veronavuk vu pučkoj školi. I kak oštro! Samo kaj ov posel nenalaze

di, ali kaj me čeka zutra, ako još tu ostanem. Ovo nepoznato mesto nikak je nē mogel znati gde je.

Jedno sanskrinsko pismo je našel ali nikaj je nē razmel iz ovoga pisma. Vu hi-zi su bile dvě vure, koje su obedvė jedno vreme kazale.

Na stolo je bilo jedno lěpo drěvo cif-rasto koje je bilo pofarbano još je i bilo triško farbanje, ali Brodi je počel to lěpo drěvo šarcati i na srečo je jedno kito doli vtrgel i tam ostavil.

Na večer su se vužgale od sebe elekt-rične vampolice, koje su tak světile da je skorom niti nē videl nikaj od velike svet-losti.

Nego jutro rano kak se je prestrašil, da je ono drěvo nazad bilo pofarbano i ona kita nazad složena, koju je vtrgel, vu-re su bile navijene, čepe je opet našel napujene.

Vu pravom nepoznatum gradu je bil. Tu negdo mora biti, mislil si je Brodi, i ja ga moram najti, moram se žnjim spominati i ja moram znati, zakaj su mene sim spravilji.

Kada je nad cvětjem premišlaval, i gori dolji se šetal, jedenput je samo fino cigarettinova duha Brodijo vu nos došla.

Samo je postal i ogledal se po hiži, samo je zgledal jednoga starca sedečega kre fěringe vu koto, gde je starel novine čital i cigarettine pušil, i vu ti minoti se starel oglasil Brodijo.

— Prestrašil se Brodi pred starcom.

— Tak mi se vidi, oni su jako pres-trašeni vu ovom živom mestu — rekel je milosrdno nepoznati stari gospodin.

— Za istino ja sam preplašeni i za-bludjeni gospodine — odgovoril je Brodi ponizno, ali ja sam si već svako formo mislil da tu vu ovom mestu negdo mora biti, i tu stanuje, i koj se zame brig.

— Gratulěram njim gospodin Brodi njihove palagrafe koje oni već dobro raz-meju.

— Kak razmeju to gospodin, — od-govoril je Brodi.

— Samo pred jednim mesecom sam čital novine — rekel je stari gospodin i na njega je iz prstom kazal, — jerbo kak ste vi tajilji vu Libertaskom društvu na sednici proti gosp. Bogu. Toje glavno kaj ste rekli, da ga Boga nēga jerbo ga ne vidimo.

— Razmem gospodin starel, oni me-ni očeju jedno pitanje dati.

— Istina gosp. Brodi, odgovoril je starel, oni su na sednici to želeli, ako je Bog je naj si na zrako ime napiše, pak su oni tu vu ovom mestu nē mene iskalji, niti moje pismo, i ipak su verovalji i znalji kaj sam tu.

Znal je Brodi da je tu je človek, jer-bo je napofarbanom cifrastom drěvi opet kito nazad gori našel i na novo pofarban.

— Istina odgovoril je Brodi vu veli-kom sramu, i ja sam tak prez pameti bil, da sam se nē zmislil na gosp. Boga, koj doli podrěto drěvo, i travo nazad potira da raste. I koja trava jedno leto dvaput i milion formi potira i raste.

— Čepe ste našli opet pune — pri-povėdal je starel Brodio.

— I nėsam si premislil rekel je Brodi suznimi očima, da gospodin Bog dan — na dan stvori za našu stran mlěko, leto — do leta vino, i svake vrsti sada . . .

— Da je ves svēt jeden nepoznati grad.

— I tomo je gospodar samo gospodin Bog.

Spisal:

Vicsár Ferencz Komárváros.

na pleće učiteljova, nego na svećenikova, one fare, de škola stoji. Ako je škola dalko od plebanije, onda se s dozvoljom duhovnoga stola naloži to na dotičnoga učitelja. Ali niti od svećenika niti od navučitelja nepotrebuje ov posel zabadav, nego za slatovitu plaću, od svakoga razreda — računajuć na učitelje — 60—80 korun. De su na primer tri učitelji, tam dobi kateketa 180 korun. — De je škola daleko od plebanije, tam učitelj zdigne gori ovu nagradu.

A kak stoji ova stvar pri verski školi? — Tam je učitelj dužen vučiti vjeronavuk bez svake nagrade. Prepis konfessionalnih školah veli, da ako je duhovnik priprečen v školu dojt — rećemo zbok kakvoga službenoga posla, kak je krst, spoved, itd. — dužen je mesto njega učitelj vučiti kršćanski navuk. — Tak razmimo se, samo da je službeni posel zapreka. A podnipošto onda, da se gospon plebanuš odepjta v gorice ili na sejam ili k svojemu susedu na mali razgovor. Pak kaj vidimo? Vnogi put gospon plebanuš — opetujem, čast izminki — leži na divanu, odepčiva si po dobrim obedu, čita novine ili se pri kupici vina razgovara pri svojem stolu svojimi gosti — a navučitelj si mesto njega rabi pluća v zadušenoj školi, da navči decu: kaj zapoveda kršćanska vera. — Samo pitajte konfessionalne učitelje, kak verno hodi nekoji svećenik vu školu već vam oni poveju, jeli pretiravam, da od toga govorim.

(Drugiput dalje.)

KAJ JE NOVOGA ?

— **Malo je vode.** Letošnja velika suša je ne samo na polju bila nam na škodu, nego i doma ju poznamo, kajti zdenci nam očeju posušiti. Takve jame, de je navek bila voda, su letos suhe. Trnava isto tak, suha. — A kaj najbolje trebamo, prez česa nemremo živeti, zdenčne vode je jako malo. Barem v Drávavásárhelyu je tak. Tu se najdu zdenci, v kojih niti jednu kaplju vode ne najdemo, tak su suhi. A de je je, i tam samo tuliko, kaj se već more vedre zagrabiti. Jesu opet jedni zdenci, de nigdar nezmenjka voda. Nego ne samo pri nas v Medjimurju je tak, nego i po drugod. Kak čitamo, v Běču je isto tak, jako malo vode. Tam je varaš zaprl cevi po kati, stoki i podjedno opominja stanovnike, da naj sparaju s vodom, ali sve zabadav. Kak znamo, po varašu imaju pri svakoj hiži, — budi ona na tri ili četiri kate, stoke, — gori splejane cevi do najgornjega kata. Tu su ve pretrgli vodu. Izminka su špitali, kasarne, škole, kupališća, nadalje varaški i državni uredi. Purgarmester je zvun toga dal nalog svim kavanarom, da gosptom nesmiju više vode dati, samo jednu kupicu.

— **Omotajte si mlado drěvel.** Predlani su nam zajci neizmerno veliki kvar napravili vu sadovnjaki. Ne samo mlade čepce, nego već takvo sadovno drěveju su nam obhrdali, šteró je već par let rodilo, i ovak se je posušilo. Zatém pak takvi gazdi onda zgubiju volju drěveju povati. Kak je videti, ve čemo ostru zimu imeti i zajci budu segurno na vrte se potegnuli, da si kakvu hranu poišćeju; zato si već ve omotajte, čepce i drugo mlado drěveju, da vam nebi kvara napravili. To je svaku jesen treba napraviti, ar što zna naprě, kakva će biti zima, ili bude čuda sněga, ili ne.

— **Razbojnik na sudu.** Februar meseca su našli blizu Nagykanizse vu vajdabegyhátski šumi, jednu svu spotrto mrtvo

telo. Ovo mrtvo telo je više vremena bilo zakopano. Kanizsko žandarstvo je dokazalo, da je ovo telo jednoga Kanizškoga krčmara po imenu Szalay Samu. On je za vinom hodil med bregi. Žnjim su hodili, za vinom Máxl János i Szabó János, koji su takajše krčmari bili. Po vremenu su se zavzedili ovi galzenjaki i Maxljovu ženu, koja je dobro znala ovo osnovu. Dugo su je rotili na zadnje su ipak pripoznali svoju krivicu. Još lani decembra osmoga, kad su hodili za vinom, su ga znapajali vjednoj krčmi. Večer, kad su proti domu išli črez jednu šumu, najprije su ga doli hitili, onda mu je Maxl šinjaka prerezal. Osemsto korun pak zlatnu vuru su zeli od njega i drugi den su ga zakopali. Ali zato se ipak zavzedil njihov krvoločni čin. Ovaj tjeden su bili pred kanizskim velikim sudu. Maxl Jánosa je sud do smrti težkoga rešta odsudil kajti je on bil ovoj krvoločnosti prvi vodja. Szabó Jánosa pak je sud na 15 lét težkoga rešta odsudil. A Maxljovu ženu je od kaštige mentuval sud. Szabó János je prevolil k ovoj kaštigi, nego Maxl János je appeliral.

— **Živinče u človeku.** U Nagykanizsi je jedna petdeset ljet stara ženska stanovala. Četiri magarci su jeden večer knoj vdrli. Siromaška žena su na najže pobegla. Na najžu su po žvinskim svršili žnjom. Žena je omedlela i onak do jutra je bila v onoj zimi na najžu. Ove magarce su već pripjeli.

— **Zgorel je ciganski šator.** Siromaškoga Kolompar Hermana je Bog jako daruval zđecicom, a ve pak mu je na ovu ostru zimu još šator zgorel. Kolompar je odisel svojom ženom, za kruhomom, a mala dečica su doma ostala. Deca su si ognja zakurili, jedna iskra je opala na ponjavu, za čas je sve vplamnu bilo. Ka su dimo došli je već sve požarjeno bilo. Siromaška famlija nezna gde bi se skrila proti ovoj strašnoj zimi.

— **Pomenjkanje krme.** Poznato nam je, da je minister zemeljskih poslov za one gazde, koji malo krme imaju, oredil da bu se skrbel za nje, da za fal cenu dobiju poseje. — Z naše varmegije su petdeset pet vagonov poseje i malo slame prosili. Ove dneve je dal minister po telegrafickim putu na znanje fõispanu i Gospodarskomu društvu, da ovo dobiju i to za 30 procentov fale, kak se na pijacu trži.

— **Oboruženi činovnici.** Što bi mislil, da bi dva rusi mogli v strah nagnati šparkasse, kak se to pripetilo v Ujpešti, za kaj smo pisali ne zdavna. — Jen čas nebumo mogli pozabiti, na kak čuden način su porobili v Ujpešti šparkassu, de su dva dečkeri v strah nagnali jedenajst ljudi. Činovniki su bili pr z svakoga oružja, zato su se ne podufali suprot staviti onim galženjakom, koji su s revolveri vdrlu nutri, da porobiju kassu.

Ve se već i činovnici pripravljaju, da se kaj takvoga više nepripeti. Kak čitamo, sve šparkasse su oredile, da od se dob mora skrit biti v kasserovi kišti jen Browning-revolver. A da budu peneze brojili zapreju sve vrata, kajti ne znati, da se postaviju nutri rusi. — Dobro bi bilo, da bi svaki činovnik bil oboružen još s jednom frugljavom batinom, onda se nebi morali bojati, da je dva fakini v strah naženeju.

— **Lonec.** V Egerszegu se pripetil jeden lepi dogodjaj, koj sigurno na směh gene svaku pucu i dečka, koji se na varaškim pijacu očeju spoznati. Jedna mlada puca je došla vu varaš. V ruki je držala

jednoga lonca, punoga s mlekom. Poleg nje je isel jen mladi dečko, koj je bil jako ženjen, ali ne na mleko, nego na pucin kušec. Ali na putu mu je bil lonec. — Da god nju je štel obnuti, puca je svigdar podržala ta lonca, a dečko se bojal, da se nebi rezalejo mleko na suhu zemlju. Nego česa se najbolje bojal, ono ga dostiglo. Jenput je samo lonec doli opal z ruk devojke, razbušil se na sto komadov, a mleko je teklo na pet strani. Devojčica je na to plačuć pobirala črepenje, a mleko je popila črna mater zemlja. — Puca je odnesla črepenje dimo k otcu i povedala mu je, što je zrok, da se mleko razlejal. — Otca je to strašno rezlutilo, ali da je videl, da be-težnoga lonca niti najglasoviteši drotoš nemre zvraciti, pozval je pred se dečka, na odgovor: kaj bu s loncom? Dečko se prestrašil očovoga obraza i obečal mu je, da mu včinjeni kvar dobro naplati: naj mu da pucu i on si nju zeme za ženu. — Otec je na to odmah odmeknul, kajti je s pogodbom podpunoma bil zadovoljen. I vredu bi bilo sve, da nebi bila druga zapreka. Dečko je stopram 16 let star a devojčica samo 14. — I tak teško bu kaj z gostovanja, zabadav hodi otec v alispanovu kancelariju, da sprositi dozvolju k ženitbi.

— **Hudi susedi.** Ivánji József iz Bánoksztgyörgya bi se jako rad razgovaral s necim, kajti mu je jako dugi čas bil on večer, da se na to odlučil. Otide anda k susedu, Busa Istvanu, koj je ran onda došel dimo pijan z jedne krčme. — Susedi su se počeli spominati, ali ov spomenek se za čas obrnul na grdu svaju. Busa Istvana je peklo, zakaj mu ueda sused vu svim prav. Zato skoći knjemu, vudri ga po glavi tak, da se ov najenput zrušil. A zatim ga rital tak dugo, dok je ne od vudarčov dušu spustil.

— **Krčmarska zabava.** Kocet Jožef iz Dolnjobistrice ima vnogo poznancov v Ameriki. Da god je dobil lista od njih, v kojih su ga zvali, da naj ostavi Bistricu i naj ide za njimi v Ameriku, v jednu rudu delat, de lapora kopaju. — Mirnoga srdca čoveka su ovi listi tak zmotali, da je nagovoril i svoju ženu, da ide žnjim v Ameriku. Žena je k tomu privoljila, i ovi dva su stržili sve, kaj su samo imeli, ali nazadnje, da već je i zadnja skrinja bila prodana, nekaj nje peklo vu srdcu, da su se zmislili na svoje prijatelje, koje moraju tu ostaviti, morebiti za naveke. Ali duže su ne mogli zavlačiti, moraju se spraviti na put. Došel je zadnji večer i Koceti su se šтели spricati svojim prijateljom, predi. kak bi ostavili tu lěpoga orsaga. — Zato se spraviju v krčmu, da se još jedenput zabavljaju svojimi poznanci. — Tam je bil i Magdić, koj se med nje zmešal i podjedno presekeval reći Kocetove. To se ženi Kocetovi nikak ne dopalo, i zakričala je srdito na Magdića, da naj nefrtra tuliko. Ali Magdić se od toga ne prebojal, zato skoći knjemu žena i pošteno ga čusne. — Magdić je imel vu sebi tuliko strpljivnosti, da je ne povrnul pljusku, nego ju je grdo zašenfal i norca se napravil, kak da bi reknel, da se coprnice pljuska neprime muža. No ako ti samo to lali — zahrumi Kocet — tu ti lahko pomore i v drugim hipu ga klopi, tak, da je najenput ves v krvi postal. — Na to su došli ta žandari, koji su Koceta i njegovu ženu odepeljali v Lendavu, de je sud odsudil muža na 10 dni resta. I ve siromak mora jen čas predi sedeti, kak se spravi v Ameriku.

Fischkandel Leó szücs

VARAŽDIN, VIDOVSZKI-TÉR 4.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy Berlinben e szakmában töltött 15 esztendő után fenti helyen levő saját házamban önnállósítottam magam.

Készítek mindennemű szőrme-boát, utazó- és városi bundát, lábzsákok, úgyszintén női kabátot mérték után. Bármily javítást, általában e szakba vágó minden munkát elvállalok és lelkiismeretesen és jutányosan végzem.

Elvállalok mindennemű szőrmeárut szakszerű nyári megőrzésre, melyekért megfelelő anyagi felelősséget vállalok.

Legmagasabb áron veszek mindennemű vadat.

A legpontosabb kiszolgálást biztosítva, kérem minél számosabb megbízásaikat.

Teljes tisztelettel

887 1—1

Fischkandel Leó szücs.

Bővebb felvilágosítást ad szíveségből Csáktornyan: Masztnak József, Kossuth Lajos-utca 13.

Törvényesen
védve.

„Hangya-sósorszesz”

Törvényesen
védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitűnő, nélkülözhetetlen háziszser bedörzsölésre.

Nagy üveg ára 1 K. 50 fill.

867 452

Kis üveg ára 80 fill.

Kapható: Csáktornyan a gyógyszerárban

és az egyedüli készítőnél:

Szücs Sándor gyógyszerésznél Kiskomárom

Zalamegye.

(Számos elismerő levél).

Prodaja imanje.

Od strani podpisanoga vlastnika na znanje se daje, da u Velika Črešnjevica (pod Dravina) občini stojeći 384 kataster mekot sa 1600 klafter imelek, vu sterim je 60 mekot livade, 250 mekot oranje zemlje, 8 mekot gorice na jeden fertalj ure od občine, 70 mekot prikučno zemljište (miesto za hiže), vu ovim je 42 mekot u jednim udo, na onom ja jedna lépa vlastelinska i služinska stanje, više postranzidinami; na dalje jeden 7 godine star u dobrim položaju i djelovanju stojeći veliki paromlin, koji u danju 12 metercent žitka traži i vu jednim dobrim položaju stojeća mašina za mlatiti 1908 lét november 16-ga dana i na to shiedeći svaki pondelek na lice mjesta (kolikoča pelag kupca želje) na očitnom licitaciji polog povoljnom izplaćivanjem se prodaju. Željeznička staciona Pitomača pol ure.

880 2—2

Gunszter Zsigmond

DRÁSKOVEC

Željez. stac. Murakirály.

Házeladás.

Csáktornyan a HUNYADI-utcában
levő

h á z a m

szabad kézből eladó.

841 2—2

Tárnai Mihály.

Uj operette

A hollandi leány

Teljes zenéje kapható zongora és
énekhangra

Strausz Sándor

könyv- és zeneműkereskedésében

Csáktornya.

Szőlő-oltvány

és vesszőről NAGY KÉPES ÁRJEYZÉKEMET ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert csak hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó és pontos kiszolgálás.

Cím:

Szücs Sándor Fia, szőlőtelepe

BIHARDIÓSZEG.

846 10-26

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Antinicotin-cigaretthüvelyek fadobozban!”

„Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát

872 3—26

tartalmaz.

869 4—5

Egy és kétéves

szőlő

oltványokról

különböztetve sima és gyökerez vad-

vesszőről

szőlő kimutatás megjelent.

Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep

BILLÉD, Torontálmegye.

Magyar Regényírók

Megjelenik az első sorozat. Tartalma:

Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrády Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Kétkötés. Illusztr. R. Hirsch Neill.
Pálffy Albert: Esztiike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jelesit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját – a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását – öleli fel.

AZ ÍRÓK NÉVSORA	Baksay Sándor	Dóczy Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos
	Beniczky Lenke	B. Eötvös József	Jákai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben
	Beöthy Zoltán	Gál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verseygy Ferenc
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie
	Degré Alajos	Herczeg Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István	

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép meiszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, diszes beköttési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A _____ esztől

ezennel megrendelem a

„MAGYAR REGÉNYÍRÓK”

számaú gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 koronáért:

a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévenként fizetendő 25 korona utánvét mellett.

A nem kívánt módokat törölendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904 szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 15-én a fenti összegért. Az utolsó részletek be mindaddig, míg a mű teljes vételére kiegyenlített nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetés hátrahagyott megvásárolás és teljes vételére esztielkeszté válik. Az első részlet utánveendő. Szóbeli megállapodások érvénytelenek.

Laktely és kelet: _____

Név és állás: _____

A „Magyar Regényírók”

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 kor. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. – Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	22 00 —
Rozs	Hrz	17 00 —
arpa	Ječmen	14 50 —
Zab	Zob	16 00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	14 60 —
Fehér bab uj	Grah beli	16 00 —
Sárga bab	zuti	14 00 —
Vegyes bab	zmésan	14 00 —
Kendermag	Konopljeno seme	20 00 —
Lenmag	Len	22 00 —
Tökmag	Košćice	24 00 —
Bükköny	Grahorka	16 50 —

Vadászok figyelmébe.

fegyverek, revolverek

30—50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt rézletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet Halászati, vadászati, torna, vívó és egyéb felszerelésekből állandóan dús raktár.

Földes L.

fegyver és sportcikkek üzlete.

Budapest, II. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre. 20 koronán aluli rendelések, csakis a pénz előzetes beküldése mellett eszközölhetők. 607 43—52

Muraszentháromság egy, üzletnek igen alkalmas**uj ház**

3 szoba, konyha, kamara, élőkamara, pince stb. gazdasági hozzátartozó épülettel.

eladó.

889 1—3

Bővebbet:

Novák Mihálynál.

TATAI BRIKET

kitünő szobafűtési szén

jutányos árban

azonnal szállítja:

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat.

Budapest, V., Erzsébet tér 19.

888 1—2

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használ,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hatátnatos tisztítóerőjét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kiméli a kezeket és a fehéreműt! Megtakarít fáradtságot és vesződséget kiméli ennél fogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

STOCK - COGNAC MEDICINALszavatolt valódi borpárlat
Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

BARCOLA.

Cognac-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt. 856 4-52

Kapható minden jobb üzletben.

SZŐLŐÖLVÁNY ELADÁS.

A ki egészséges, olcsó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon Vityé Miklós lelkiismeretes vezetett oltványtelepéhez Ős-Csanádon (Torontálmege). A hol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok, bor és csemege fajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönböztetve ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőtügszának külön e célra választott fajok. — Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő-levél közül itten csak egy: **TORMAFÖLD u. p. Szécsinsziget, (Zalam.)**

1907. szept. 30-án

Az Öntől rendelt 800 drb. gyökeres fásoltvány igen szépen megeredt; egy szál sem maradt belőlük; vesszőjük oly hosszúra nőtt, hogy magasságuk egy kétméteres karót meghaladták és le kellett őket vágni; teljesen fajtiszták. Szívesen ajánlanám fogom Önt minden ismerősöm és barátomnak és kérem szíveskedjek címre legújabb árjegyzékét megküldeni. Kiváló tisztelettel **HAJDU IMRE.** 861 6—10

Igazán HONI gyártmányú

kosár és fonott bútorok,

különösen utazó-, kettős fedelű és egyéb kosár, továbbá gyékény, vessző, spanyolnád és bambuszból készült gyönyörű kivitelű butor, végül változatos disztárgy jutányos áron kapható:

Kosár és fonott-butor telepen

788 2-20

MURAVID.

Állomás:

Kotor-Alsódomboru.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kényelmes és modern berendezésű gőzfürdői, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kúra. 200 kényelmes lakosztály. Szőlő kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Tengerinek

gőzgéppel való lemorzsolását és darálását elfogadja

Varga Sándor

Bányavár
(Peklenica).**Kuruzi**

s paromašinom sposobno doliručjenje i prekrupjenje (šrot) primi

Varga Sándor

u Bányaváru.

(Peklenica).

890 1—2

**Szőlőoltvány, amerikai és hazai
veszélyeladási hirdetmény.**

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Miniszterium
6090/1996. számú szokványrendelete szerint
válogatott első osztályú szima és gyökerez

**Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és
Vitis-Solonis**

amerikai vadvesző, valamint ugyanly alanyokra ne-
mesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelo a
legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökerez fás és zöldoltványok

ugyszíntén hazai szima és gyökerez veszők ko-
rúlnak nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badaacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,

Capoteza, (a Balaton mellett.)

869 5-26

Sárcipők

a legjobb minőségben kaphatók.

T. CZ. 886 1-4

Van szerencsénk a n. é. kö-
zönséget értesíteni, hogy készít-
ményeink Csáktornya és vidékén
való egyedüli elárnsításával
Kelemen Béla ottani divatáru
kereskedőt biztuk meg.

**Kobrak czipőgyár
VÁCZ.**

Hivatkozással a fenti sorokra,
tudatom, hogy a legjobb készít-
ményekot minden kivitelben
állandóan raktáron tartom.

Teljes tisztelettel

Kelemen Béla

férfi- és női divatáru üzlete

CSÁKTORNYA.

!Amerikai puder egyedüli elárnsítója!

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

patika

egy régióknak bizonyult hásiszer, mely már
sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyult készvényét, oszónál és meghűtő-
seknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamistványok
miatt bevásárlásokor óvatossak legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony”
védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellá-
tott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben
K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván min-
den gyógyszerárban kapható. — Főraktár:
Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

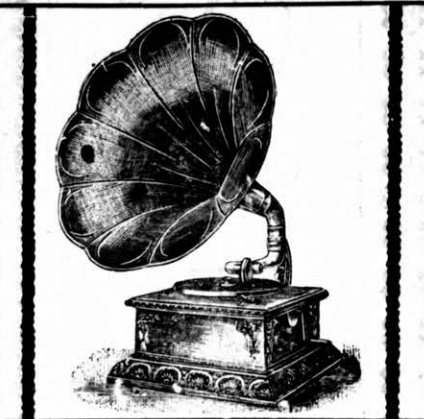
Mindennapi szétküldés.

Hirdetések

felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

= Vendéglősök részére! =

Tü nélkül játszó

Gramofonok

és

automatikus gramofonok

melyek csak 10 fillér bedobása után játszanak.

873 4-6

KAPHATÓK:

jutányos áron, részletfizetésre

GRANER TESTVÉREKNÉL

Csáktornyan.

Egy új lakház

mely 10 évig adómentes, több
házhely, továbbá egy régibb
ház melléképületekkel, azonki-
vül Horvátországban egy na-
gyobb földbirtok esetleg
holdanként is eladó.

Bővebbet: 862 4-5

Kántor Bernát, Csáktornya.

Jedna nova hiža

za stanuvati, koja je do 10 go-
dine oslobođjena od porcie, več
kučne mjeste, nadalje jedna sta-
ra hiža postranizidinami, osim
toga u Hrvatskom jedna vekša
zemljište imanje slučajno i na
mekote je na prodaju.

Izobiljniješe pri:

Kántor Bernatu u Csáktornya.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. butorvásárló közönség b. tudomására adni, hogy
jól felszerelt

kárpitos műhelyem

mellé egy dus választékú

kész bútorraktárt

nyitottam.

Ebedlő, háló, szalon stb. bútorok minden igényeknek meg-
felelő kiállításban állandóan raktáron vannak vagy előírás sze-
rint készíthetők.

Bármily kárpitos és díszítő munkát gyorsan, pontosan és jutányosan tel-
jesítek.

Szíves pártfogást kér

Hirschl Ármín

Varaždín.

874 4-4

